

Peilingen

Mededelingenrubriek

40

Kromme Rijn erkend als geologisch monument

Op 1 november 2000 werd een stukje van de Kromme Rijn, of liever een voorloper daarvan in 'gerestaureerde staat' op een bijeenkomst van de provincie Utrecht, de stichting Het Utrechts Landschap en de Stichting Aardkundige Waarden aangewezen als geologisch monument. De tot aardkundig monument verklaarde gedeelten van de Kromme Rijn bevinden zich op de natuurgebieden Oostbroek en Niënhof, ten noorden van Bunnik. Daar liepen ooit voorlopers van de Kromme Rijn; de meanders zijn nu op luchtfoto's nog goed te herkennen. Een deel van de oude bedding op beide landgoederen is uitgegraven. Daarbij is er aandacht aan besteed dat goed waarneembaar lijkt hoe de oude bedding eruit zag voor de uitgraving (*NRC Handelsblad*, 11 november 2000).

Standbeeld Johannis de Rijke

Het in de vorige *Peilingen* (*Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis* 9 (2000), 100) al aangekondigde standbeeld van Johannis de Rijke is op dinsdag 5 december 2000, De Rijke's 158ste verjaardag, onthuld door de Zeeuwse Commissaris van de Koningin W. van Gelder. Het op het havenhoofd van Colijnsplaat geplaatste standbeeld is een replica van een beeld dat al langer in de haven van het Japanse Nagoya staat. Die haven werd evenals vele andere waterstaatkundige werken in Japan aan het einde van de negentiende eeuw door De Rijke aangelegd. Bij de onthulling werd ook een boekje ten doop gehouden waarin de figuur van Johannis de Rijke naar voren komt. Het betreft de dagboek aantekeningen die de ingenieur maakte toen hij in 1904 van Tokio per trein naar Nederland kwam (*PZC*, 6 december 2000).

Hart van Noord-Holland

De provincie Noord-Holland werkt in samenwerking met gemeenten en waterschappen al geruime tijd aan een groot cultuurtoeristisch project. Speerpunt van dit project zijn de twee centraal in de provincie gelegen grote zeventiende-eeuwse droogmakerijen Schermer en Beemster met het tussenliggende veenweidegebied van de Eilandspolder. Men poogt onder andere te komen tot de bouw van een 'inzichtcentrum' waar de historie

van de droogmakerijen aansprekend voor het voetlicht wordt gebracht. In het verlengde van het project worden dit jaar in De Rijk en Alkmaar twee interessante tentoonstellingen georganiseerd. Het Rijper Museum 'In 't Houten Huis' beet op 11 april het spits af met de expositie 'Hart van Noord-Holland', bestaande uit het idyllische en pittoreske historische fotomateriaal van R.H. Herwig (1878-1959) gecombineerd met hedendaags fotowerk van Jaap Bijsterbosch. Op 23 mei volgt het Stedelijk Museum in Alkmaar met de tentoonstelling 'Neerlands trots'. Hier wordt aan de hand van een scala van oude kaarten, prenten, schilderijen, modellen en andere objecten een beeld gegeven van de drooglegging en ontwikkeling van niet alleen de Beemster en Schermer, maar ook de kleinere Starnmeer. Speciale aandacht is er voor onder meer de bedijking van de genoemde meren, de landmeterij, technische aspecten van de wind-, en later de stoom- en elektrische bemaling, de landbouw en de typische polderflora en -fauna. Bij de tentoonstellingen verschijnt een brochure getiteld 'Toen het land groen en rijk werd'. Meer informatie is te verkrijgen bij het Rijper Museum 'In 't Houten Huis', tel. (0299) 671286 en bij het Stedelijk Museum Alkmaar, tel. (072) 515476.

Terschelling

Inmiddels verscheen het vierde en laatste deel van Henk Schoorls postuum gepubliceerde *De Convexe Kustboog*. Dit vierde deel is gewijd aan het eiland Terschelling (ISBN 90 6455 280 0). De geschiedenis van dat eiland en zijn bewoners wordt beschreven tegen de achtergrond van de eroderende werking van de Noordzee. In de eerder gepubliceerde delen stonden Texel en Vlieland centraal. De serie is uitgegeven door uitgeverij Pirola, telefoon 072-5093131, e-mail: pirola@wxs.nl.

Tweede congres International Water History Association (IWHA)

Onder de noemer "The Role of Water in History and Development" organiseert de IWHA van 10-12 augustus 2001 in Bergen (Noorwegen) voor de tweede maal een groot congres over de rol van water in de geschiedenis (zie ook deze rubriek in de vorige

Peilingen (*Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis* 9 (2000), 100)). Inmiddels is het congresprogramma vastgesteld. Er spreken zo'n 190 wetenschappers, en zij brengen ook de Nederlandse water(staats)geschiedenis onder de aandacht, door lezingen van J.J. de Vries (Vrije Universiteit Amsterdam) over 'Early Developments in Dutch Hydrology'; F. van Poppel (Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut, Den Haag), 'The Effects of Water Supply on Infant and Childhood Mortality: a Review of Historical Evidence'; H. van Zon (Universiteit Groningen), 'A century of Monitoring Dutch Public Waters'; A.W. Hesselink (Universiteit Utrecht), 'Flooding of the "Land van Maas en Waal"'. Zie voor uitgebreide informatie <http://www.iwha.net>.